

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 4

Podpora sociálních služeb na území MAS z OPZ - Vyrovnávací platba

Obsah

1	Obecná ustanovení	1
2	Povinné přílohy žádosti o podporu z OPZ	2
3	Další povinné přílohy předkládané pro přípravu právního aktu (rozhodnutí o poskytnutí dotace)	3
4	Další povinné přílohy předkládané v průběhu realizace projektu, v návaznosti na zprávy o realizaci projektu	4
5	Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb	4
6	Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby	6
7	Další náležitosti	8
8	Přílohy	8

1 Obecná ustanovení

- (1) Sociální služby uvedené ve výzvě, které jsou poskytovány podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) jsou považovány za služby obecného hospodářského zájmu (SOHZ) coby pojmu evropského práva.
- (2) V rámci výzvy mohou být financovány pouze sociální služby, které jsou zařazeny do krajské popř. obecní sítě sociálních služeb a jsou v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje popř. obce (viz dále bod 5). Síť sociálních služeb musí být vytvářena rovným a transparentním způsobem, tj. sociální služby musí projít řádným soutěžním procesem na úrovni sítě a podléhat předem stanoveným a jednoznačným kritériím při tvorbě sítě.
- (3) Sociální služby budou financovány formou **vyrovnávací platby, upravené Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU** ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí č. 2012/21/EU“).

- (4) Žadatelem v rámci této výzvy může být **pouze poskytovatel sociální služby registrovaný podle zákona o sociálních službách**. Žadatel (poskytovatel sociální služby) musí být pověřen objednatelem k poskytování služby obecného hospodářského zájmu (sociální služby) v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU.¹
- (5) **Objednatelem, který je oprávněn vydat Pověření**, se pro účely této výzvy rozumí **kraj popř. obec** u sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb na území kraje, kterou kraj vytváří v souladu s § 95 písm. h) zákona o sociálních službách ve spolupráci s obcemi.
- (6) U sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb na území kraje Pověření zpravidla vydává kraj, neboť kraj dle § 95 h) zákona o sociálních službách určuje síť sociálních služeb na území celého kraje. Pověření po dohodě s krajem může vydat i obec, a to v případě sociální služby s lokálním významem. Podmínkou vydání Pověření obcí je schválený střednědobý plán rozvoje sociálních služeb obce, jehož součástí je i „obecní síť“ sociálních služeb². Obec si musí být vědoma, že po ukončení financování lokální služby z OPZ přechází povinnost plného či částečného financování služby na obec jako objednatele.
- (7) Podmínkou pro poskytnutí podpory z OPZ je ověřitelná skutečnost, že po celou dobu realizace projektu bude příjemce v rámci projektu realizovat činnosti, které spadají pod Pověření, **tj. poskytovatel sociální služby musí být po dobu trvání projektu objednatelem pověřen k poskytování příslušné sociální služby**.
- (8) Pověření, kterým objednatel pověřil poskytovatele poskytováním sociální služby, musí zohledňovat náležitosti stanovené v článku 4 Rozhodnutí č.2012/21/EU. Je požadováno, aby Pověření bylo vydáno jako samostatný dokument (tj. nikoliv jako součást smlouvy či rozhodnutí, na základě které jsou poskytovány finanční prostředky na službu).
- (9) Pověření (nebo jiný právní akt, na který se Pověření případně odkazuje) musí obsahovat základní mechanismus pro stanovení (výpočet) vyrovnávací platby, který zahrnuje i úpravu vyrovnávací platby o podpory poskytnuté ve vazbě na zaměření projektu OPZ v rámci této výzvy.
- (10) Podpora v rámci projektu OPZ může být poskytnuta pouze v limitech daného Pověření k poskytování sociální služby.

2 Povinné přílohy žádosti o podporu z OPZ

V případě zaměření projektu na poskytování sociální služby (aktivita 1.1 v Příloze č. 3 - Popis podporovaných aktivit) žadatel (poskytovatel sociální služby) nad rámec povinných příloh stanovených v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ předkládá k žádosti o podporu tyto přílohy:

¹ Žadatel předkládá Pověření nejpozději před vydáním rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt. Toto Pověření je podkladem pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt.

² V tomto případě sociální služba nemusí být zařazena do krajské sítě sociálních služeb, musí však být v souladu s cíli a prioritami střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje. Ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb obce musí být uvedeny zjištěné potřeby osob v nepříznivé sociální situaci na území obce, na které je reagováno prostřednictvím sociální služby s lokálním významem, v plánu bude taktéž uveden potřebný rozsah (kapacita služby).

- **Údaje o sociální službě** (viz část 7.1 výzvy a Příloha č. 6 výzvy) *Příloha obsahuje ke každé v projektu uvedené sociální službě následující údaje:*
- a) *základní identifikační údaje poskytovatele sociální služby - název organizace a identifikační číslo (IČ),*
 - b) *základní identifikační údaje sociální služby - číselné označení sociální služby (identifikátor), druh a forma služby,*
 - c) *cílová skupina sociální služby (okruh osob, kterým je služba poskytována),*
 - d) *místo poskytování sociální služby a územní působnost,*
 - e) *počet měsíců poskytování sociální služby,*
 - f) *(předpokládaný) rozsah služby vyjádřený v počtu jednotek (pobytové služby - zejm. počet lůžek, počet lůžko/dnů, ambulantní a terénní služby - počet celkových úvazků pracovníků služby v rozdělení na úvazky pracovníků v přímé péči a ostatních pracovníků, počet uživatelů apod.), jednotku pro vyjádření kapacity sociální služby poskytovatel uvede v souladu s používaným vyjádřením rozsahu (kapacity) služby dle Pověření (v rámci sítě sociálních služeb),*
 - g) *personální zajištění služby,*
 - h) *plánované náklady sociální služby (celkové náklady po dobu trvání projektu a náklady za jednotlivé kalendářní roky poskytování sociální služby v rámci projektu v členění dle nákladových položek),*
 - i) *plánované výnosy sociální služby (celkové výnosy po dobu trvání projektu a za jednotlivé kalendářní roky poskytování sociální služby v rámci projektu v členění dle jednotlivých zdrojů - výnosů).*

Uvedené údaje o sociální službě budou podkladem pro ověření výpočtu vyrovnávací platby na sociální službu uvedenou v žádosti o podporu a pro ověření potřeby stanovení výše finanční podpory služby v rámci projektu.

Tato příloha bude zpracována vždy samostatně ke každé jednotlivé sociální službě (identifikátoru služby) uvedené v žádosti.

Údaje o sociální službě uvedené v příloze se vztahují k sociální službě v rozsahu jejích základních činností (neuvádí se fakultativní činnosti).

3 Další povinné přílohy předkládané pro přípravu právního aktu (rozhodnutí o poskytnutí dotace)

V případě zaměření projektu na poskytování sociální služby (aktivita 1.1 v Příloze č. 2 - Popis podporovaných aktivit) žadatel (poskytovatel sociální služby), nad rámec povinných příloh stanovených v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ (kapitola 12.2) předkládá k žádosti o podporu tuto přílohu:

- **Kopii vydaného Pověření na sociální službu uvedenou v rámci projektu³**

³ Pověření k poskytování sociální služby vydává kraj, popř. obec - viz část 1 bod 5 tohoto dokumentu. ⁴ Samostatně nebo jako součást zprávy o realizaci projektu.

4 Další povinné přílohy předkládané v průběhu realizace projektu, v návaznosti na zprávy o realizaci projektu

V průběhu realizace projektu předkládá příjemce (poskytovatel sociální služby) nad rámec povinných příloh stanovených v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ následující přílohy:

➤ **Přehled čerpání vyrovnávací platby na sociální službu (skutečnost)** Příloha se zpracovává samostatně za každou sociální službu podpořenou v rámci projektu a obsahuje údaje:

- a) základní identifikační údaje poskytovatele sociální služby - název organizace a identifikační číslo (IČ),
- b) základní identifikační údaje sociální služby - číselné označení sociální služby (identifikátor), druh a forma služby,
- c) počet měsíců poskytování sociální služby,
- d) cílová skupina sociální služby (okruh osob, kterým byla služba poskytována),
- e) skutečný rozsah služby vyjádřený v počtu jednotek,
- f) personální zajištění služby (skutečnost),
- g) plánované náklady sociální služby celkem po dobu podpory služby v rámci projektu,
- h) plánované výnosy sociální služby celkem po dobu podpory služby v rámci projektu,
- i) plánované náklady sociální služby na příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,
- j) plánované výnosy sociální služby na příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,
- k) skutečné náklady sociální služby za příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,
- l) skutečné výnosy sociální služby za příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,
- m) výše skutečně vyplacené vyrovnávací platby za příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,
- n) vyčíslení částky nadměrné vyrovnávací platby.

Přehled bude zpracován vždy samostatně ke každé jednotlivé sociální službě (identifikátoru služby) podpořené v projektu.

Údaje o sociální službě uvedené v příloze se vztahují k sociální službě v rozsahu jejích základních činností (neuvádí se fakultativní činnosti).

Přehled bude zpracován za příslušný kalendářní rok, ve kterém byla sociální služba formou vyrovnávací platby v rámci projektu podpořena.

*Přehled bude zpracován dle vzoru uvedeného v příloze k tomuto dokumentu, **příloha je označena jako č. 8**, a předložen do 31. 3. následujícího roku⁴.*

5 Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb

- (1) Výše vyrovnávací platby na poskytování sociální služby bude stanovena v souladu s článkem 5 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Výše vyrovnávací platby nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. Do výše vyrovnávací platby poskytnuté příjemci v rámci této výzvy není možné zahrnout přiměřený zisk.

Výše vyrovnávací platby se vypočítává podle vzorce:

$$\text{Vyrovnávací platba} = \text{náklady sociální služby} - \text{výnosy sociální služby}.$$

- (2) **Náklady, k nimž se přihlíží**, zahrnují veškeré náklady vzniklé při poskytování sociální služby, pokud tyto náklady souvisejí s poskytováním sociální služby v rozsahu jejich základních činností uvedených pro daný druh a formu sociální služby v zákoně o sociálních službách. Vypočítají se na základě obecně přijatých zásad analytického účetnictví takto:
- vykonává-li poskytovatel sociální služby pouze činnosti v rozsahu sociální služby, lze zohlednit jeho veškeré náklady,
 - vykonává-li poskytovatel sociální služby rovněž činnosti mimo rozsah příslušné sociální služby, lze zohlednit pouze náklady vztahující se k poskytování sociální služby,
 - náklady připisované sociální službě mohou zahrnovat veškeré přímé náklady vynaložené při poskytování služby a odpovídající podíl nákladů společných sociální službě a jiným činnostem poskytovatele sociální služby,
 - náklady (odpisy) spojené s investicemi mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro poskytování sociální služby. Přičemž v rámci výzvy není možné do vyrovnávací platby zahrnout náklady na pořízení investice (pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku⁵).
- (3) **Výnosy, k nimž se přihlíží**, zahrnují veškeré výnosy z poskytování sociální služby (úhrady od uživatelů sociálních služeb, samotné dotace MPSV, kraje, obcí a jiné veřejné zdroje, dotace v rámci projektů OPZ a jiných evropských fondů, příjmy z veřejných zakázek, popř. jiné příjmy nad rámec obvyklých výnosů).
- (4) Objednatel sociální služby v Pověření stanoví předem, transparentně a na nediskriminačním základě, které náklady považuje za náklady nezbytné k plnění závazku služby obecného hospodářského zájmu (k poskytování sociální služby). Mezi tyto náklady lze zařadit i **náklady na celoživotní vzdělávání pracovníků poskytovatele sociální služby**⁶.
- (5) Vyrovnávací platba na sociální službu v rámci projektu bude stanovena v souladu s vydaným Pověřením, které vydá objednatel sociální služby (viz část 1 bod 5 tohoto dokumentu). Žadateli (poskytovateli sociální služby) se doporučuje toto Pověření předložit již při podání žádosti o podporu. Povinně toto Pověření předloží ten žadatel, jehož žádost projde úspěšně výběrovým procesem, a to nejpozději před vydáním rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt.

⁵

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 40.000,-Kč; dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 60.000,-Kč.

⁶

V rámci výzvy lze prostřednictvím vyrovnávací platby hradit i náklady na **celoživotní vzdělávání pracovníků poskytovatele sociální služby**, a to za podmínky, že toto vzdělávání přímo souvisí s poskytováním základních činností sociální služby a současně je oblast vzdělávání pracovníků poskytovatele služby upravena v rámci vydaného Pověření v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU. Pro účely podpory sociálních služeb v rámci této výzvy se celoživotním vzděláváním pracovníků poskytovatele sociální služby rozumí:

- vzdělávání sociálních pracovníků v souladu s § 111 odst. 1 zákona o sociálních službách, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,
- vzdělávání pracovníků v sociálních službách v souladu s § 116 odst. 9 zákona o sociálních službách, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,
- vzdělávání vedoucích pracovníků, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok.

- (6) Vyrovnávací platba bude stanovena jako celková výše prostředků z veřejných rozpočtů (včetně prostředků z ESF) k zajištění dostupnosti poskytování sociální služby (dokrytí svých provozních potřeb) vedle příjmů plynoucích z realizace sociální služby vymezené v rozsahu Pověření.
- (7) Vyrovnávací platba za službu se stanoví jako rozdíl očekávaných (skutečných) nákladů a očekávaných (skutečných) výnosů z vlastní činnosti poskytovatele sociální služby (tj. úhrady za poskytování sociálních služeb od uživatelů, případně další příjmy spojené s poskytováním sociálních služeb mimo veřejné rozpočty a prostředky ESF).
- a) Pokud je sociální služba spojena s úhradami od jejích uživatelů, stanoví se jako očekávané (obvyklé) výnosy pro účely výpočtu vyrovnávací platby očekávané (obvyklé) příjmy z úhrad od uživatelů sociálních služeb za podmínek stanovených v § 71 až § 76 zákona o sociálních službách, a ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.
- b) V rámci stanovení vyrovnávací platby a jejího vyhodnocování lze zohlednit, pokud skutečné příjmy sociální služby neodpovídají očekávaným (obvyklým) výnosům. Jde zpravidla o tzv. objektivně nižší příjmy, které nebylo možno vybrat, s ohledem na:
- příslušná ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, týkající se ustanovení ve věci úhrad nákladů za sociální služby,
 - příjmovou situaci uživatele služby (opatření při stanovení úhrad v souladu se zajištěním cenové dostupnosti služby a motivace uživatelů k aktivitám vedoucím k sociálnímu začleňování).
- c) Vyrovnávací platba se stanoví s ohledem na rozsah sociální služby, vymezený v síti sociálních služeb.
- d) Samotné dotace MPSV, kraje, obcí a jiné veřejné zdroje, dotace v rámci projektů OPZ, příjmy z veřejných zakázek, popř. jiné příjmy nad rámec obvyklých výnosů, jsou součástí krytí vyrovnávací platby a v rámci stanovení vyrovnávací platby se započítávají do jejího celkového objemu.

6 Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby

- (1) Poskytovatel sociální služby, který obdrží vyrovnávací platbu na sociální službu v rámci projektu OPZ je povinen:
- a) Využít vyrovnávací platbu v souladu s pravidly účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti při vynakládání veřejných prostředků a ke stanovenému účelu.
- b) Využít vyrovnávací platbu pouze na základní činnosti sociální služby, tj. v souladu s účelem schváleného projektu, který je stanoven v rámci rozhodnutí o poskytnutí dotace.
- c) Zajistit rozsah (kapacitu) poskytované služby v souladu s vydaným Pověřením a podmínkami projektu.
- d) Vést své příjmy a výdaje (výnosy a náklady) transparentně s jednoznačnou vazbou ke konkrétní sociální službě v projektu - identifikátoru služby (zejména účetní střediska, zakázky). **Příjemce vyrovnávací platby (tj. poskytovatel sociální služby) má povinnost vést příjmy a výdaje (výnosy a náklady) spojené s poskytováním příslušné služby v účetnictví příjemce vyrovnávací platby**

(poskytovatele sociální služby) odděleně od příjmů a výdajů (výnosů a nákladů) spojených s jinými službami či činnostmi organizace. Povinnost odděleného účtování se vztahuje na veškeré položky související se sociální službou v projektu a nikoli pouze na položky související s poskytnutou vyrovnávací platbou na příslušnou sociální službu.

- e) Neprodleně hlásit veškeré příjmy, které obdržel mimo původní kalkulaci (stanovení) vyrovnávací platby, resp. veškeré odchylky od očekávaných příjmů/výdajů (výnosů/nákladů).
- f) Nemít závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, České správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku.
- g) Řádně uchovávat veškeré dokumenty související s financováním sociální služby formou vyrovnávací platby na základě Rozhodnutí č. 2012/21/EU a prokazující čerpání všech finančních prostředků na realizaci sociální služby po dobu trvání Pověření a alespoň 10 let od konce doby Pověření způsobem, který je v souladu s platnými právními předpisy České republiky.
- h) Hlásit změny v poskytování sociální služby a v rozpočtu sociální služby a čerpání vyrovnávací platby.
- i) Předložit další dokumenty a informace v případě žádosti MPSV jako poskytovatele dotace na projekt.
- j) Poskytnout součinnost při výkonu kontrolní činnosti ze strany poskytovatele dotace a dalších subjektů oprávněných ke kontrole v rámci projektu.
- k) Za příslušný kalendářní rok předložit údaje vážící se k čerpání poskytnuté vyrovnávací platby v rámci projektu a odvést případnou vratku na účet poskytovatele vyrovnávací platby, dle podmínek stanovených poskytovatelem vyrovnávací platby.

(2) Dokumenty vážící se k plnění povinností uvedených v předchozím odstavci pod písmeny e), h) a k) předkládá poskytovatel sociální služby (příjemce/realizátor projektu) MPSV.

- a) Údaje pod písmenem e) a h) poskytovatel sociální služby uvádí v rámci předkládaných zpráv o realizaci projektu.
- b) Údaje pod písmenem k) poskytovatel sociální služby předkládá vždy v termínu do 31. 3. a v rozsahu dle části 4.

(3) Poskytovatel vyrovnávací platby je povinen provádět pravidelné kontroly ve smyslu článku 6 odstavce 1 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Tyto kontroly provádí v souladu s platnou legislativou, zejména se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

(4) V případě nadměrné vyrovnávací platby poskytovatel vyrovnávací platby postupuje v souladu s článkem 6 odstavcem 2 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Poskytovatel sociální služby je povinen vrátit na účet poskytovatele vyrovnávací platby (MPSV) nadměrně vyplacenou částku. Pokud nadměrně vyplacená částka nepřesahuje 10 % průměrné roční vyrovnávací platby, lze tuto nadměrnou částku převést do dalšího období a odečíst ji od vyrovnávací

platby splatné v daném období. Tento postup musí být stanoven v rámci příslušného právního aktu.

(5) Za nadměrné vyrovnání se považuje:

- a) nezajistí-li poskytovatel sociální služby rozsah služby stanovený v Pověření a/nebo v právním aktu o poskytnutí vyrovnávací platby,
- b) výše rozdílu mezi náklady a výnosy za předpokladu, že poskytovatel finančních prostředků neumožní převedení finančních prostředků vyrovnávací platby do dalšího roku (max. 10 % vyrovnávací platby) nebo na tvorbu rezerv (příspěvkové organizace),
- c) jsou-li skutečné výnosy sociální služby vyšší než výnosy služby stanovené (předpokládané) dle článku 5, za předpokladu, že poskytovatel sociální služby nezajistil vyšší rozsah poskytované sociální služby.

7 Další náležitosti

MPSV (poskytovatel dotace) si vyhrazuje právo vyžádat si kdykoliv v průběhu realizace projektu další dokumenty a informace k poskytovaným sociálním službám.

8 Přílohy

Příloha č. 6 – Údaje o sociální službě

Příloha č. 8 - Přehled čerpání vyrovnávací platby na sociální službu (skutečnost)